

der om at sikre de fattigste lande den bedst mulige og friest mulige adgang til verdensmarkedet. Og som hr. Per Clausen udmærket ved, så arbejder den danske regering også for reformer af EU's egne ordninger med henblik på reduktion af subsidier.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1090

4) Til statsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

»Vil statsministeren tage initiativ til at oprette en statslig erstatningsfond, som kan yde økonomisk godtgørelse til nulevende personer, der blev anvendt som tvangsarbejdere af danske virksomheder under anden verdenskrig?«

Skriftlig begrundelse

Berlingske Tidende har i en række artikler i april måned 2005 beskrevet, hvordan danske entreprenørfirmaer, der udførte arbejde for tyskerne under anden verdenskrig, i højere grad end hidtil antaget benyttede sig af civile tvangsarbejdere og krigsfanger.

Spørgeren mener, at disse tvangsarbejdere har krav på en moralsk undskyldning af den danske stat, og at nulevende personer skal have en økonomisk erstatning.

Det er spørgerens opfattelse, at mulighederne for oprettelse af en statslig erstatningsfond seriøst bør overvejes, fordi de firmaer, der anvendte tvangsarbejderne, ikke længere eksisterer. Derfor kan erstatningen kun komme fra staten. En moralsk undskyldning bør efter spørgerens opfattelse tillige gives på vegne af de ikkeeksisterende firmaer, så nulevende og efterkommere af tvangsarbejdere får oprejsning.

I forbindelse med oprettelsen af den statslige erstatningsfond kunne man opfordre virksomheder, fonde m.fl. til at give frivillige bidrag til erstatningsfonden, således at den samlede økonomiske erstatning kunne blive større.

Det er spørgerens opfattelse, at der desværre er gået så lang tid, at der i dag formentlig ikke er mange nulevende personer tilbage; hvorfor staten burde kunne yde en rundhåndet erstatning. Det samlede erstatningsbeløb for statskassen er formentlig af en så beskeden størrelse, at der

ikke burde kunne være nogen diskussion herom.

Kl. 13.25

Peter Skaarup (DF):

I den seneste tid er der kommet en række historier frem i medierne om samarbejdspolitikken og de konsekvenser, som den danske samarbejdspolitik under anden verdenskrig havde. En af de ting, som er kommet frem, er, at også danske virksomheder beskæftigede tvangsarbejdere i andre lande. Et større antal danske virksomheder gjorde det, også virksomheder, som ikke længere eksisterer.

Derudover har der så været en debat også blandt politikere og historikere og journalister, der har beskæftiget sig med anden verdenskrig, og som har sagt; at det egentlig ville være rimeligt, og at det ikke ville være for meget forlangt, at man gav en undskyldning til de mennesker, der har været beskæftiget som tvangsarbejdere, og at man også oprettede en erstatningsfond eller udbetalte en form for erstatning til dem eller deres familier, der har været underkastet det her system.

Mit spørgsmål går så til statsministeren her på dagen for 60-året for befrielsen: Er det noget, som den danske regering vil sætte i gang? Har man gjort sig nogen overvejelser i den retning?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nyere historisk forskning har blotlagt, at visse danske virksomheder gik overordentlig langt i et samarbejde med tyskerne og leverede produktion til tyskerne, herunder at visse virksomheder også brugte tvangsarbejdere. Det er handlinger, som vi klart må tage afstand fra. Det er en plet på dansk erhvervsliv.

Men jeg kan sige til hr. Peter Skaarup, at regeringen ikke har nogen planer om at oprette en statslig erstatningsfond for nulevende personer, der blev anvendt som tvangsarbejdere af danske virksomheder under anden verdenskrig. En eventuel erstatning er et spørgsmål mellem de pågældende virksomheder og tvangsarbejderne, og jeg kan da oplyse, at nogle ledende danske virksomheder i de senere år har erkendt og levet op til deres ansvar ved at udbetale erstatning.

Peter Skaarup (DF): Jeg er godt klar over ud fra gammel viden, at nogle virksomheder har igangsat sådan nogle projekter. Men vi skal jo også være opmærksomme på, at en række af de virksomheder, som be-